

**2023-жылдын 1-январынан тартып 2024-жылдын 31-декабрына
чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкогольдук
продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча
мамлекеттик агенттигинде бюджеттин аткарылышына жүргүзүлгөн
шайкештик аудити жөнүндө отчет**

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2025-жылга аудитордук иш планына ылайык, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2025-жылдын 7-августундагы №06-1/486 буйругунун негизинде 2023-жылдын 1-январынан тартып 2024-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттигинде бюджеттин аткарылышына шайкештик аудити жүргүзүлгөн.

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2025-жылдын 14-июлундагы № 205 “Салык жана бажы чөйрөсүндөгү мамлекеттик башкаруунун айрым маселелери жөнүндө” Жарлыгына ылайык, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматынын жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттиктин базасында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматы түзүлгөн.

Жооптуу тараптар жана аудит субъектиси

Бул аудитке карата жооптуу тарап жана аудит субъектиси болуп Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттиги (мындан ары –Агенттик) эсептелет.

Аудит субъектисинин милдеттери

Агенттиктин жетекчилиги мамлекеттик каражаттарды тескөөдө мыйзамдын сакталышына, мамлекеттик органга өкүлдөлгөн ыйгарым укуктуу жүзөгө ашырууга, ошондой эле ушул аудиттин предмети үчүн жооптуу болот.

Аудитордун жана аудитордук топтун милдеттери

Аудитордун жана аудитордук топтун милдети, жүргүзүлгөн аудиттин негизинде мыйзам талаптарына (аудиттин критерийлерине) Агенттиктин ишинин шайкеш келүүсүнө карата өз алдынча корутундуга келүүсүндө турат.

Аудит жыйынтыгын тастыктоочу жетиштүү жана ылайыктуу далилдерди алуу үчүн колдонмонун талаптары боюнча жол-жоболорду жүргүзүүнү камтыйт. Аудит чогултулган аудитордук далилдер ушул отчетто жазылган

корутунду жана сунуштар үчүн негизди камсыз кылуу үчүн жетиштүү болуп саналат деп эсептейт.

Аудиттин предмети

Аудиттин предмети болуп, бюджеттик каражаттарды пайдаланууда аудит субъектисинин иш-аракеттеринин Кыргыз Республикасынын ченемдик-укуктук актыларынын талаптарына ылайык келүүсүнө баа берүү болуп саналат жана төмөндөгү иш-чараларды камтыйт:

-Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттигине жүктөлгөн милдеттери;

- бюджеттик каражаттардын чыгашалар сметасынын аткарылышы;
- кассалык, казыналык операциялар;
- ченемдик укуктук актыларга ылайык эмгек акы жана башка төлөмдөрдүн жүргүзүлүшү;
- штаттык бирдиктердин жана эмгек акы фондусунун түзүлүшү;
- бюджет жана Социалдык фонд менен эсептешүүлөрдүн абалы;
- негизги каражаттардын жана товардык-материалдык баалуулуктардын эсеби жана абалы;
- коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр боюнча лимиттердин сакталышы;
- дебитордук жана кредитордук карыздарды талдоо;
- бухгалтердик эсептин жана отчеттуулугунун жүргүзүлүшүнүн абалын баалоо;
- командировкалык чыгымдарынын ченемдерин белгилөө жана аларды ордун толтуруу тартиби;
- “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын иш жүзүндө аткарылышы.

Аудиттин критерийлери

Аудиттин критерийлери болуп, Агенттиктин бюджетинин аткарылышын жөнгө салган төмөндөгү ченемдик укуктук актылар болуп саналат:

- Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодекси;
- Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси;
- Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгы;
- “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;
- “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;
- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы № 264 “Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын жана Кыргыз Республикасынын башка

мамлекеттик органдарынын, анын ичинде техникалык жана тейлөөчү персоналынын штаттык санынын чеги жөнүндө” токтому;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтому;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы №694 токтому менен бекитилген “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражатта калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускамасы;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы № 264 “Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын жана Кыргыз Республикасынын башка мамлекеттик органдарынын, анын ичинде техникалык жана тейлөөчү персоналынын штаттык санынын чеги жөнүндө” токтому;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы № 433 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын тейлеп иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтому;

- Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жобосу (*аудит мезгилинде күчүндөгү*);

- Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторундагы бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жобосу (*аудит мезгилинде күчүндөгү*), Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторундагы бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жобосу.

Ишти аткарууда колдонулган аудит стандарттарын аныктоо

Иш INTOSAI аудитинин негизги принциптерине жана шайкештик аудити үчүн жетектөөчү көрсөтмөлөргө, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын Кеңешинин 2021-жылдын 29-мартындагы № 01-26/56 токтому менен бекитилген Шайкештик аудити боюнча колдонмого ылайык жүргүзүлдү.

Этикалык талаптарга шайкештиги

Аудиттин эл аралык стандарттары этикалык талаптарды сактоону, ошондой эле аудиттин предмети, анын бардык олуттуу аспектеринде мыйзамдарга жана жөнгө салуучу ченемдерге туура келээрине негиздүү ишенимди алуу үчүн пландаштырууну жана жүргүзүүнү талап кылат.

Аткарылган иштин кыскача баяндамасы

Аудит субъектисинин деңгээлинде чыгымдардын жана активдердин жалпы олуттуулук аспектилерге, тобокелдиктердин мүнөзүнө жараша тандап алуу өлчөмдөрү 0,5%дан 2%га чейин Шайкештик аудитинин колдонмосу боюнча жүргүзүлдү.

Аудиттин жүрүшүндө Агенттиктин ишине байланыштуу ички ченемдик укуктук документтер жана финансы боюнча отчеттор изилденди, ошондой эле мекеменин иши боюнча маалыматтарды чогултуу боюнча жооптуу адистер менен жолугушуулар жүргүзүлдү.

Аудит, Агенттиктин кызмат адамдары берген документтердин, материалдардын, маалыматтардын негизинде жүргүзүлдү. “Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 3-бөлүгүнүн, 29-беренесине ылайык аудитти жүзөгө ашыруу үчүн берилген маалыматтардын аныктыгы, объективдүүлүгү жана толуктугу үчүн аудит субъектисинин кызмат адамдары жоопкерчилик тартышат.

Ушул аудиттин жүрүшүндө, убакыттын кыскалыгына байланыштуу бардык маселелер тандоо ыкмасы менен текшерилген, ушуга байланыштуу мамлекеттик инспектор аудит жүргүзүлгөн субъекттин финансылык отчеттуулугунун мүмкүн болуучу каталарын жана бузуулардын тобокелдигинин укугун өзүнө калтырат.

Аудит мезгилинде каржылоону бөлүштүрүүчүлөр болуп төмөндөгүлөр эсептелген:

Биринчи кол коюу укугу менен:

Директордун убактылуу милдетин аткаруучу А.Ж. Ибраев 2023-жылдын 1-январынан 2023-жылдын 25-январына чейин; директор А.А. Токтогулов 2023-жылдын 25-январынан 2024-жылдын 31-декабрына чейин;

Экинчи кол коюу укугу менен:

Каржы-чарба бөлүмүнүн башчысы Ж.А. Атаев 2023-жылдын 1-январынан 2023-жылдын 3-июлуна чейин; убактылуу милдетин аткаруучу У.Ө. Исмаилова 2023-жылдын 4-июлунан 2023-жылдын 6-декабрына чейин; З.Д. Мусаева 2023-жылдын 6-декабрынан бүгүнкү күнгө чейин.

Корутунду

Жүргүзүлгөн аудиттин натыйжасында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттигинде бюджеттик каражаттарды пайдалануу төмөндө баяндалган айрым жагдайларды кошпогондо, жалпысынан бардык олуттуу аспектилерде мыйзамдын талаптарына шайкеш келери аныкталган.

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын мурдагы аудитинин жыйынтыктары боюнча жазма буйругунун жана сунуштаманын аткарылышы

Агенттикте 2022-жылга карата республикалык бюджеттин киреше бөлүгүн аткарууда ишине шайкештик аудиттин жыйынтыгы боюнча жазма буйрук жана сунуштама берилген эмес.

Аудит субъектисинин кыскача мүнөздөмөсү

Агенттик этил спиртин, алкогольдук жана спирт камтыган продукцияны өндүрүү, импорттоо, сактоо жана жүгүртүү жаатында бирдиктүү мамлекеттик саясатты камсыз кылууга жана этил спиртин, алкогольдук жана спирт камтыган продукцияны өндүрүүгө жана жүгүртүүгө, ыйгарым укуктуу Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органы болуп саналат.

Агенттик этил спиртин, алкогольдук жана спирт камтыган продукцияны өндүрүү, импорттоо, сактоо жана жүгүртүү жаатында тамак-аш жана кайра иштетүү өнөр жайы чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу бөлүгүндө Кыргыз Республикасынын Айыл чарба министрлигинин; ал эми этил спиртин жана алкогольдук жана спирт камтыган продукцияны импорттоону, өндүрүүнү жана/же жүгүртүүнү, мамлекеттик жөнгө салуу жана контролдоо бөлүгүндө Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматынын укук улантуучусу болуп саналат.

Агенттиктин милдеттери болуп этил спиртин өндүрүүгө, импорттоого, сактоого жана сатууга мамлекеттик монополияны жүзөгө ашыруу жана бул чөйрөдө мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу, жөнгө салуу жана контролдоо саналат.

Агенттик борбордук аппараттан жана аймактык бөлүмдөн турат. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 27-мартындагы №157 “Кара-Балта спирт заводу” мамлекеттик ишканасынын ишинин маселелери жөнүндө” токтомунун негизинде “Кара-Балта спирт заводу” мамлекеттик ишканасы Агенттиктин курамынан чыгарылган.

Бюджеттик каражаттар боюнча сметасынын аткарылышы

2023-жылга Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттигинин такталган бюджети 43 689,3 миң сом. 2023-жыл үчүн кассалык чыгашалар 40 775,6 миң сомду же такталган бюджетине карата 93,3%ын түздү, факт жүзүндөгү чыгашалар 37 058,2 миң сом.

2024-жылга Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттигинин бюджети 40 500,0 миң сом суммасында бекитилген, такталган бюджет 52 265,0 миң сомду түздү. 2024-жыл үчүн кассалык чыгашалар 42 892,7 миң сомду же такталган бюджетине карата 82%ын түздү, факт жүзүндөгү чыгашалар - 43 570,8 миң сом.

Ишмердүүлүгү боюнча

Кыргыз Республикасынын алкогольдук тармагы 39 өндүрүш мекемесинен турат, анын: 16 - Бишкек шаарында, 15 - Чүй областында, 2 - Ысык-Көл жана Баткен областтарында, 3 - Ош областында, 3 - Жалал-Абад областында жайгашкан.

2024-жылга алкогольдук өнөр жай ишканалары тарабынан план боюнча 7 108,0 миң декалитр болсо, иш жүзүндө 8 545,0 миң декалитр алкогольдук продукция өндүрүлгөн. Пландын аткарылышы 120,2 % түзгөн.

2024-жылы алкогольдук тармакта бардыгы болуп төлөнгөн акциз салыктын суммасы 4 283,0 млн сомду түзгөн (анын ичинде ЕАЭБге мүчө мамлекеттерден түшкөн акциз салыгы 545,0 млн сом).

2024-жылы алкогольдук продукцияны өндүрүү көлөмүнүн өсүү ыргагы 2023-жылга салыштырмалуу 106 %ды түздү же 447 миң декалитрге көп.

Алкоголдук тармакта акциздик салык боюнча 2024-жылга божомол 108,7% га аткарылган. Алсак, акциздик салык боюнча божомол – 3 440,0 млн сом болсо, төлөө фактысы – 3 738,0 млн сомду түзгөн. Акциздик салыктын түшүүсүнүн өсүү ыргагы 2023-жылга салыштырмалуу 108,0%ды түздү же 277,0 млн сомго көбөйгөн (*алкоголдук продукциянын түрлөрү боюнча 1-таблицада көрсөтүлгөн*).

Импорт боюнча

2024-жылы Евразия экономикалык бирлигине (ЕАЭБ) мүчө мамлекеттерден 1 462,3 миң декалитр алкогольдук продукция алынып келинип, 545,0 млн сом өлчөмүндө акциз салыгы төлөнгөн. 2023-жылдын ушул эле мезгилинде 1202,3 миң декалитр импорттолуп, 467,6 млн сом акциз салыгы төлөнгөн, акциз салыгы боюнча өсүү ыргагы 116,6 %ды түздү же 77,4 млн сомго көп түшкөн (*алкоголдук продукциянын түрлөрү боюнча 2-таблицада көрсөтүлгөн*).

2024-жылы үчүнчү өлкөлөрдөн 300,1 миң декалитр алкогольдук продукция алынып келинип, 178,5 млн сом өлчөмүндө акциздик салык төлөнгөн. 2023-жылдын ушул эле мезгилинде 360,0 миң декалитр алкогольдук продукция импорттолуп, 167,5 млн сом акциздик салык төлөнгөн, акциздик салыктын өсүү ыргагы 106,6 %ды түздү же 11,1 млн сомго көп (*алкоголдук продукциянын түрлөрү боюнча 3-таблицада көрсөтүлгөн*).

2024-жылы алкогольдук тармакта 9216,1 миң декалитр алкогольдук продукция өндүрүлдү жана импорттолду (импорт–1762,4 миң декалитр, ата мекендик өндүрүш – 7453,7 миң декалитр). Ата мекендик өндүрүштүн үлүшү 81%ды, ал эми импорттун үлүшү 19%ды түзөт.

Экспорт боюнча

2024-жылы алкогольдук тармакта бардыгы болуп 344,7 миң декалитр алкогольдук продукция экспорттолгон. 2023-жылдын ушул эле мезгилинде 732,0 миң декалитр алкогольдук продукция экспорттолуп, 387,3 миң

декалитрге азайган *(алкоголдук продукциянын түрлөрү боюнча 4, 5-таблицаларда көрсөтүлгөн)*.

Лицензиялоо

2025-жылдын 1-январына карата өлкө боюнча бардыгы болуп 13 203 мөөнөтсүз лицензия бар, анын ичинен: 8948 чекене дүкөн, 2055 кафе, ресторан жана барлар, 1621 павильон, 504 дүң склад, алкоголдук продукцияны өндүрүүгө 75 лицензия.

Спирт жана алкоголдук продукцияны өндүрүү, сактоо жана сатуу жагындагы иштерди жүргүзүүгө 2023-жылы 998 лицензия, 2024-жылы 2082 лицензия берилген, салыштырмалуу 1084 лицензияга көбүрөөк берилген, же өсүү темпи 208,6%ды түзгөн. Ошол эле учурда, алкоголдук продукцияны дүң жана чекене сатууга берилген лицензиялардын саны өскөн. Алкоголдук ичимдиктерди экспорттоого лицензия берилген эмес *(2023-2024-жылдарында берилген лицензияларды салыштырма талдоо 6-таблицада)*.

2024-жылы Кыргыз Республикасынын Салыктык эмес кирешелер жөнүндө кодексинин 22-главасына ылайык, этил спиртин жана алкоголдук продукцияны өндүрүү жана жүгүртүү боюнча иш-чараларды жүзөгө ашыруу жана тиешелүү лицензия алган жеке жана юридикалык жактардан төлөнүүчү жыйым (сбор) 51 820,0 миң сомду түзгөн. Мамлекеттик алым (гос.пошлина) – 1 167,0 миң сомду түзгөн.

Мыйзамсыз спирт ичимдиктерин чыгарган цехтердин ишине бөгөт коюу иштери боюнча

2024-жылы Агенттик тарабынан Бишкек шаарында жана Чүй облусунда 14 мыйзамсыз спирт ичимдиктерин чыгарган цехтин иштеши аныкталган. Жалпысынан кылмыш иштеринин алкагында 3 000 литрди түзгөн 14 811 даана спирт ичимдиктери алынып, Бишкек шаарынын ички иштер башкы башкармалыгынын Тергөө кызматына өткөрүлүп берилген. Мындан тышкары, Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитети (КР УКМК) менен биргеликте жүргүзүлгөн иш чаралардын натыйжасында кылмыш иши козголуп 2545 даана спирт ичимдиктери мыйзамсыз жүгүртүүдөн алынган.

2024-жылы өз ыктыяры менен 5 өндүрүш мекемеси (АРБЭТ и К”, “Винпункт Бешкент”, “СТ Трейд”, “Алай Кут” жана “Бахус Юг”) алкоголдук продукцияларды өндүрүүгө, сактоого жана жүгүртүүгө лицензияларын кайтарышкан.

2024-жылы Агенттиктин текшерүүлөрүнүн алкагында дүнүнөн сатуу максатында алкоголдук продукцияны уруксатсыз (лицензиясыз) 23 180 даана спирт ичимдиктерин сактоо фактысы аныкталган. Юридикалык баа берүү үчүн КР УКМКга өткөрүлүп берилген.

Мындан тышкары, сот жана укук коргоо органдарына жалпы эсебинде 96 материал жөнөтүлүп, алардын ичинен: 93 материалдар боюнча, сот

тарабынан канааттандырылган, 3 материал боюнча сот тарабынан баш тартылган.

Агенттиктин тиешелүү бөлүмү тарабынан колго түшүрүлгөн спирт ичимдиктердин мурунку жылдардан келе жаткан калдыктары, жыл ичиндеги кириштелгени жана чыгышталганы боюнча отчет/маалыматтар аудитке берилген жок.

Аныкталды/корутунду

Агенттик тарабынан колго түшүрүлүп алынган мыйзамсыз спирт ичимдиктердин жана алардын калдыктары, укук коргоо органдарына берилген материалдар жана кабыл алынган чечимдер боюнча тиешелүү эсеби жүргүзүлгөн эмес.

Сунуштама

Агенттик тарабынан колго түшүрүлүп алынган мыйзамсыз спирт ичимдиктердин жана алардын калдыктары, укук коргоо органдарына берилген материалдар жана кабыл алынган чечимдер боюнча тиешелүү эсеби так жүргүзүлсүн.

Агенттик тарабынан салынган жана өндүрүлгөн айыптык санкциялар боюнча

Аныкталды/корутунду

2023-жылы Агенттиктин кызмат адамдары тарабынан Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексинин ченемдеринин негизинде 66 протокол түзүлүп, жалпы суммасы 1094,0 миң сом айып салынган, анын ичинен: 53 протокол 1023,0 миң сом суммасында өндүрүлгөн, 2 протокол комиссия аркылуу токтотулган, 2025-жылдын 22-августуна карата өндүрүлбөгөн калдык 11 протоколдун суммасы 71,0 миң сомду түзгөн.

2024-жылы 171 протокол түзүлүп жалпы суммасы 2877,5 миң сом айып салынган, анын ичинен 168 протокол боюнча айып 2814,5 миң сом суммасында өндүрүлгөн, 2025-жылдын 22-августуна карата өндүрүлбөгөн калдык 3 протоколдун суммасы 63,0 миң сомду түзгөн.

2023-2024-жылдар ичинде 237 протокол боюнча салынган айыптардын жалпы суммасы 3971,5 миң сомду түзгөн. Өндүрүлбөгөн калдык 14 протокол боюнча 134,0 миң сом суммасын түзгөн: анын ичинен 11 протокол 71,0 миң сомго Соттук аткаруу кызматынын бөлүмүнө мажбурлап өндүрүп алуу үчүн жөнөтүлгөн, ал эми 3 протокол 63,0 миң сомго өндүрүп алуу үчүн өткөрүлүп берилген эмес (*аудит учурунда Соттук аткаруу кызматынын бөлүмүнө жөнөтүлгөн*).

Агенттик тарабынан салынган жана төлөнгөн айыптар, төлөнбөгөн айыптар, Соттук аткаруу кызматынын бөлүмдөрүнө жөнөтүлгөн токтотулган боюнча жыйынтык маалымат түзүлгөн эмес.

Сунуштама

- Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексинин ченемдеринин негизинде түзүлгөн протоколдор боюнча салынган айыптардын 134,0 миң сомдук калдыгын өндүрүү боюнча иш чаралар жүргүзүлсүн;

- өндүрүлбөгөн айып пулдар боюнча токтормдорду Соттук аткаруу кызматынын бөлүмдөрүнө өткөрүп берүү өз убагында камсыздалсын;
- Агенттиктин ишин жакшыртуу максатында, Агенттик тарабынан салынган жана төлөнгөн айыптар, төлөнбөгөн айыптар, Соттук аткаруу кызматынын бөлүмдөрүнө жөнөтүлгөн токтормдор боюнча өз убагында жыйынтык маалыматтар түзүлсүн.

Штаттык бирдиктердин жана эмгек акы төлөө фондусунун туура түзүлүшү

Агенттиктин штаттык бирдиги жана эмгек акыларды эсептөө жана төлөө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы № 264 “Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын жана Кыргыз Республикасынын башка мамлекеттик органдарынын, анын ичинде техникалык жана тейлөөчү персоналынын штаттык санынын чеги жөнүндө” токтомунун жана Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ № 266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгына ылайык жүргүзүлгөн.

Агенттиктин штаттык бирдиги 01.01.2024-жылга карата 50 бирдик, анын ичинен: 46,0 негизги штат бирдиги жана кенже тейлөөчү кызматкерлер 4,0 бирдик менен бекитилген, эмгек акы фонду 42572,2 миң сом өлчөмүндө Агенттиктин директору тарабынан бекитилген.

2023-жылы Агенттиктин маалыматына ылайык, кызматкерлерге жалпысынан 29350,0 миң сомдук эмгек акылары эсептелинген, анын ичинен: киреше салыгына 2297,5 миң сом, социалдык төгүмдөргө 2236,2 миң сом, профсоюздук төлөмдөргө 190,3 миң сом, төлөнүп берилгени 24622,5 миң сомду түзгөн.

2024-жылы Агенттиктин маалыматына ылайык кызматкерлерге жалпысынан 36548,6 миң сомдук эмгек акылары эсептелинген, анын ичинен: киреше салыгына 2929,3 миң сом, социалдык төгүмдөргө 2926,4 миң сом, профсоюздук төлөмдөргө 193,6 миң сом, төлөнүп берилгени 30598,3 миң сомду түзгөн.

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын Кеңешинин 2018-жылдын 15-мартындагы №01-26/44 сандуу “Аудитордук тандоо жол-жобосун колдонуу боюнча методикалык сунуш” колдонулуп, аудитордук тандоо ыкмасы менен кокустук сандардын генераторунун (генератор случайных чисел) негизинде аудит жүргүзүлдү жана эмгек акылардын туура эсептелиниши жана төлөнүшү боюнча бузуулар аныкталган жок.

Дебитордук жана кредитордук карыздардын эсеби жана абалы

Агенттиктин 2023-жылга түзүлгөн балансына ылайык, 01.01.2023-жылга карата дебитордук карыздардын суммасы – 14,4 миң сомду, 01.01.2024-жылга карата – 82,3 миң сомду, 01.01.2025-жылга – 5,0 миң сомду түзгөн.

Кредитордук карыздардын суммасы 01.01.2023-жылга карата 5,0 миң сомду, 01.01.2024-жылга карата 145,6 миң сомду (депозиттик эсеп), 01.01.2025-жылга – 632,0 миң сомду түзгөн.

Бухгалтердик баланстын тиркемелери менен салыштыруу актылар дал келет жана бузуулар аныкталган жок.

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарынын аткарылышы

Агенттик тарабынан 2023-жылы 3021,5 миң сомго сатып алуулар жарыяланган, анын ичинен жалпы суммасы 2525,4 миң сомго 7 мамлекеттик сатып алууларга келишим түзүлгөн, үнөмдөлгөн акча каражаты 496,1 миң сомду түзгөн.

2024-жылга жалпысы 578,5 миң сомго сатып алуулар жарыяланган, анын ичинен жалпы суммасы 370,3 миң сомго 9 мамлекеттик сатып алууларга келишим түзүлгөн, үнөмдөлгөн акча каражаты 208,3 миң сомду түзгөн.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 23-июлундагы №445-т тескемесинин негизинде электрондук башкаруу чөйрөсүндөгү долбоорлорду ишке ашыруу максатында “Алко” автоматташтырылган маалыматтык системасын иштеп чыгуу жана ишке киргизүү үчүн Агенттикке 9280,0 миң сом бөлүнгөн. 2024-жылы 3780,0 миң сомго маалыматтык системанын модулдарын ишке киргизүү үчүн сарпталган.

Аныкталды/корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин талаптары сакталбастан, 2023-жылга карата мамлекеттик сатып алуулардын планы директор тарабынан бекитилген эмес.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматынын 06.11.2025-ж. чыгыш №01-15/1499 каты менен, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттигинин директору Кыргыз Республикасынын Президентинин 15.05.2025-ж №158 Тескемеси менен ээлеген кызмат ордуна бошотулгандыгын билдиришкен.

Сунуштама

Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин талаптары так сакталсын.

Командировкалык чыгымдар боюнча

2023-жылы 2211 “Иш сапар чыгымдары” беренеси боюнча такталган смета 1210,0 миң сом, кассалык чыгым 1209,9 миң сомду, иш жүзүндө 1209,9 миң сомду түзгөн.

2024-жылы 2211 “Иш сапар чыгымдары” беренеси боюнча такталган смета 500,0 миң сом, кассалык чыгым 494,1 миң сомду, иш жүзүндө 494,1 миң сомду түзгөн.

Аныкталды/корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомунун 1-пунктунун жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-Б “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун 111-пунктунун талаптары сакталбастан, Агенттиктин директорунун 2023-жылдын 24-августундагы буйругунун негизинде, иш сапар чыгымдары беренеси боюнча тиешелүү тастыктоочу документтер: учакка отургузуу талону жок 3,5 миң сом транспорттук чыгым төлөнүп берилген.

Сунуштама

Командировкалык чыгымдар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы № 471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомуна жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобосуна ылайык эсептелсин жана 3,5 миң сомдук командировкалык чыгымдар тиешелүү жооптуу кызматкер тарабынан калыбына келтирилсин.

Негизги каражаттар жана товардык-материалдык баалуулуктар боюнча

Агенттиктин 2024-жылдын 30-ноябрындагы №115-П буйругунун негизинде негизги каражаттарга инвентаризация жүргүзүлгөн. Инвентаризациянын жүрүшүндө ашыкча жана кем чыгуулар аныкталган эмес жана аудит учурунда кемчиликтер аныкталган жок.

01.01.2024-жылга карата активдер: негизги каражаттар - 4732,8 миң сом, товардык-материалдык баалуулуктар - 352,7 миң сом.

Мында, негизги каражаттардын динамикасы төмөнкүчө чагылдырылган: машиналар жана жабдуулар: жылдын башына баштапкы баланстык наркы 3987,3 миң сом, башка мамлекеттик сектордун бирдигинен келген 1944,0 миң сом суммасында, башка кайтарымсыз түшүүлөр 1641,4 миң сом, чегерилген амортизация 2855,9 миң сом жана баланстык наркы жылдын акырына карата 4716,8 миң сомду түзгөн.

2024-жылга товардык-материалдык баалуулуктардын калдыктары 27,3 миң сомду түзгөн, сатып алынган 73,9 сомго, эсептен чыгарылган 91,3 миң сом, 2025-жылдын 1-январына карата калдыгы 9,9 миң сомду түзгөн.

Бухгалтердик эсептин абалы

Агенттиктин бюджетинин аткарылышы боюнча отчет квартал сайын тапшырылат. Ыкчам маалыматтар ай сайын тапшырылып турат, ар бир материалдык жоопкерчиликтүү тараптар боюнча жүгүртүү ведомосттору

жүргүзүлгөн, бухгалтериялык эсептин деңгээли канааттандыраарлык.

Аныкталды/корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-Б “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун 4-параграфынын талаптары сакталбастан, башкы эсепчи тарабынан кызматтык ишти өткөрүп берүүдө комиссия түзүлгөн эмес жана өткөрүп берүү-кабыл алуу жүргүзүлгөн эмес.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматынын 06.11.2025-ж. чыгыш №01-15/1499 каты менен, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкогольдук продукцияны өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттигинин жооптуу адамдары (директору жана башкы эсепчиси) ээлеген кызматынан бошотулгандыгын билдиришкен.

Сунуштама

Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары так сакталсын.

Аудит, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын аудитору У.А. Жумагуловдун жетекчилиги алдында, мамлекеттик инспектор А.А. Суранбаева тарабынан жүргүзүлдү.

Аудитор

У.А. Жумагулов